

Je ziet het voor je, die columns van Martin Bril'

HANS VAN DER BEEK

AMSTERDAM – Om de hoek van Domino's Pizza op de Overtoom lezen zo'n tien vrouwen een column van Martin Bril voor. Over een vrouw met een kinderwagen die telefonisch ruziet met haar man.

"Hebben jullie gelachen, dames?" vraagt Raoul Serrée, organisator van de Briltour, de eerste speciaal vandaag, op de sterfdag van de schrijver-columnist. Dat hebben de dames. Serrée: "En dat was allemaal hier om de hoek."

Want dat is het idee van de Briltour. Het voorlezen van stukjes op de plekken waar Bril die schreef. Hoogtepunt: de columns over zijn achtertuin. In zijn achtertuin. Want Serrée deed een oproep aan burens aan dezelfde binnentuin aan het huizenblok van Bril om hun tuin ter beschikking te stellen. Zo kunnen

de Brilfans ervaren wat Bril zag toen hij schreef over zijn Russische achterbuurvrouw, de bomen, de vogels.

De buurvrouw verdient daar, afhankelijk van de grootte van de groep, tussen de tien en honderd euro per keer voor, maar om geld is het deze tour niet te doen. Serrée ziet het als een eerbetoon aan Bril.

Maar eerst wandelt het groepje door het Vondelpark, langs de Overtoom, de Jacob van Lennepkade en overal worden columns voorgelezen, over de route naar school voor zijn dochter, Harry de reiger, mevrouw Schwartz die in de war was en haar huis niet meer kon vinden.

De hardcore Brilliefhebber, dat weten we nu, is een vrouw van middelbare leeftijd en ze draagt een rok. Want het fenomeen 'rokjesdag' (die ene dag in het voorjaar dat alle vrouwen als bij toverslag ineens een rok dragen) kwam uit de koker van Bril. Ook omdat Serrée deelnemers aan deze tour die in rok kwamen,

Fans staan op de sterfdag van Martin Bril in de tuin van diens buurvrouw naar de voordrachten van de Brittourgids te luisteren.

FOTO MARC DRIESSEN

geen vijftien euro in rekening bracht. Driekwart is inderdaad in rok, al zijn het niet de rokjes waar Bril zich in kon verliezen, daar is het natuurlijk ook het weer niet voor.

Horriet Duivenvoorde (57, uit Hoorn), rood henna haar, bloemenjurk, knuffel aan de tas, een column van Bril waard kortom, staat voor café Helmers: "Je ziet het voor je. Het komt heel dichtbij." En straks staat ze vlak bij de achtertuin van Bril, waar zijn nabestaanden vandaag verwerken dat hij één jaar geleden is overleden. Dat vindt Duivenvoorde zelf ook ongemakkelijk.

Serrée wilde de vrouw en dochters van Bril zelfs uitnodigen voor deze première. "Ze waren van harte welkom, maar ik denk toch dat ze het

niet leuk vindt. We hebben geen contact gehad." Uiteindelijk stelden drie burens hun woning ter beschikking. Serrée: "Ik heb nu het geluk dat we schuin achter de tuin van Martin kunnen komen."

'Het is toch iets van sensatiezucht, maar op een positieve manier'

Maar eerst gaat de groep nog even naar café Toussaint voor een praatje met de eigenaar. Bril kwam hier vaak, ook zijn laatste dagen, in een rolstoel, en hij wil graag met de liefhebbers praten. Serrée: "Want we

proberen zo dicht mogelijk bij Bril te komen."

En inderdaad, Maurice Pilet vertelt hoe Bril hier dagelijks kwam, vooral voor de bediening. Bril kende de roosters uit zijn hoofd. Lachende dames. Pilet heeft Bril zien verslechteren, hij wordt nog dagelijks gemist. Knikkende dames.

Serrée neemt afscheid van Pilet, morgen komt hij hier voor een afsluitende consumptie, en dan volgt het hoogtepunt. De achtertuin van Marga Schneiders. Ze wijst naar het huis van Bril, enkele panden verderop, en vertelt hoe de hond van Bril de weg kwijt was en in haar tuin terecht kwam.

Schneiders: "Ik heb nog even gedacht, kan ik dit wel doen ten op-

zichte van de nabestaanden. Het is toch iets van sensatiezucht, maar dan op een positieve manier. Maar hij bemoeide zich ook met zijn achterburen. Ik denk niet dat hij het erg zou vinden."

In de tuin worden nog een paar columns voorgelezen. Over de Russische buurvrouw, de dikke duif in de kastanjeboom, de merel, wiens gezang Bril maar moeilijk in woorden kon vangen. Op dat moment begint een merel te zingen.

"Fantastisch!"

"Mooi, he."

"Dat is hem."

Nog een laatste column en dat was het voor vandaag, de dag dat zijn naasten zijn sterfdag herdenken. Applaus galmt door de binnentuin.